

۶۰ روز دیگر؛ در انتظار جدیدترین پرواز بتمن و سوپرمن

بتمن و سوپرمن: طلوع عدالت نخستین فیلم در تاریخ سینما خواهد بود که این دو کاراکتر ابرقهرمانی با هم در آن حضور دارند. فیلمی که در مارس ۲۰۱۶ اکران خواهد شد.

همشهری آنلاین: لورن افرون* - ترجمه مهدی تهرانی:

بتمن و سوپرمن: طلوع عدالت نخستین فیلم در تاریخ سینما خواهد بود که این دو کاراکتر ابرقهرمانی با هم در آن حضور دارند. فیلمی که در مارس ۲۰۱۶ اکران خواهد شد.

آنچه در این نوشتار می‌خوانید مروری دارد بر شکل‌گیری شخصیت‌های ابرقهرمانی بویژه بتمن و سوپرمن و سیرتاریخی که این کاراکترها از سرگذرانیده‌اند:

سوپر قهرمانان فانتزی هالیوودی چه آنها که سر از صندوق اسباب بازی بچه‌ها درمی‌آورند مثل میکی ماوس، دانلدداک، گوفی و یک دوجین شخصیت دوست داشتنی دیگر و چه آنهایی که وارد زندگی مردم بزرگسال می‌شوند و قصد کمک به خیر و نابودی شر را دارند، همگی محتاج این مهم هستند که هراز گاهی به داخل پستو رانده شوند و بعد از گذشت سالها وقتی احساس شود حضور دوباره‌شان می‌تواند مورد توجه مخاطب قرار گیرد، گرد و غبار از رویشان پاک شده و باداستانی تازه روانه پرده سینما شوند. بتمن و سوپرمن هم یکی از همین قهرمانان هستند.

در سال ۱۹۸۹، کمپانی وارنر برادرز فیلم بلندی با نام بتمن ساخت. تیم برتون کارگردانی این فیلم را بر عهده داشت و مایکل کیتون در نقش بروس وین ایفای نقش می‌کرد. این فیلم به موفقیت‌های بسیاری دست پیدا کرد و توانست در آن زمان پرفروش‌ترین فیلم سال و پنجمین فیلم پرفروش تاریخ شود. این فیلم همچنین موفق به کسب جایزه اسکار بهترین طراحی صحنه شد. موفقیت این فیلم، باعث شد تا سه دنباله از آن منتشر شود. بتمن بازمی‌گردد با کارگردانی تیم برتون و بازگشت مایکل کیتون در سال ۱۹۹۲ منتشر شد. بتمن برای همیشه در سال ۱۹۹۵ و با کارگردانی جوئل شوماخر اکران شد و وال کیلمر در آن جانشین کیتون شد. جرج کلونی در بتمن و رابین (۱۹۹۷) در نقش بروس وین بازی کرد و جوئل شوماخر کارگردانی آن را عهده‌دار بود. فیلم دوم شوماخر، با این که در گیشه موفق بود، اما بینندگان و منتقدان از کیفیت آن راضی نبودند و همین مسئله باعث شد تا وارنر برنامه‌های خود برای ساخت دنباله این فیلم را لغو کند و پروژه بتمن را موقتاً کنار بگذارد.

بتمن

در سال ۲۰۰۵، بتمن آغاز می‌کند به کارگردانی کریستوفر نولان و بازی کریستین بیل در نقش بروس وین، مجموعه فیلم‌های بتمن را بازاراندازی کرد. دنباله این فیلم، شوالیه تاریکی (۲۰۰۸) با فروش ۱۵۸ میلیون دلار در اولین آخر هفته، رکورد فروش یک فیلم در اولین آخر هفته را در سینمای آمریکا جابه‌جا کرد و سریع‌ترین فیلمی شد که به فروش ۴۰۰ میلیون دلاری می‌رسد. شوالیه تاریکی در پایان اکرانش، دومین فیلم پرفروش تاریخ ایالات متحده (در آن زمان) بود. این فیلم دو جایزه اسکار از جمله بهترین بازیگر نقش مکمل مرد برای هیث لجر را از آن خود کرد. شوالیه تاریکی برمی‌خیزد (۲۰۱۲) آخرین فیلم سه‌گانه نولان بود. در سال ۲۰۱۳، وارنر اعلام کرد که بن افلک در فیلم بتمن و سوپرمن: طلوع عدالت در نقش بتمن ظاهر خواهد شد.

برداشت جرد لتو از جوکر یاد جوکر هیث لجر را از یاد می‌برد؟

آنچه باب کین در سال 1939 تحت عنوان کاراکتر بتمن خلق کرد. هر چند در ابتدا با آن شکل و شمایل خاص و عجیب می‌رفت که به قهرمانی نه چندان دوست داشتنی تبدیل شود و سپس برای همیشه پی‌کارش برود؛ اما جعبه جادو باعث ماندگاری بتمن شد.

دهه 1960 سریال‌های واقعا قدرتمندی درباره بتمن ساخته شد و روی آنتن تلویزیون‌های جهان رفت. در دنیای انیمیشن نیز هر چه بتمن ساخته شد مورد توجه قرار گرفت و این چنین بود که کم‌کم عمر بتمن زیادتر شد. در اواخر دهه 80 قرار شد به بتمن شانس داده شود تا فیلمی پرخرج درباره‌اش ساخته شود همگان امکان موفقیت این کاراکتر خفاشی را آنچنان بیش‌بینی نمی‌کردند. و مهمترین دلیل این که عمدتاً آنچه از تلویزیون به سینما می‌آید، محکوم به شکست است. روندی که البته در مرتبه اول برای «خفاش» روی نداد.

حرف از کاراکتری می‌زنیم که محال است وجود خارجی داشته باشد؛ اما سهم او را در فیلم اخیر «بتمن» واقعگرایانه و رئالیستی است. و اصلاً چرا در مورد داستان قبلی چنین ادعایی می‌تواند مردود اعلام شود.

بتمن در سال 1989 تیم برتون «بتمن» و در 1992 بازگشت بتمن» را ساخت که در هر دو مایکل کیتون نقش بتمن را ایفا می‌کند. داستان قسمت اول بدجوری ساده و پیش پا افتاده است و دست پخت سام هام و وارن اسکارن. در «بازگشت بتمن» که تیم برتون 3 سال بعد آن را ساخت ، داستان فیلم با وجود شاخ و برگ فراوان به افتضاحی قسمت اول نبود. جوئل شوماخر در سالهای 1995 و 1997 به ترتیب 2 فیلم (قسمتهای سوم و چهارم) را با نامهای بتمن برای همیشه و بتمن و رابین ساخت.

در فیلم بتمن برای همیشه وال کیلمر نقش بتمن را بازی می‌کند و بازی قضیه داستان اختصاصی دارد. در «بتمن و رابین» که 8 سال پیش ساخته شد و به تعبیری بدترین بتمن ساخته شده تاریخ سینماست داستان این گونه است که آقای آرنولد در نقش مستر فریز قصد دارد دنیا را نابود کند و سلاح او در این مصاف بسیار غریب است.

بتمن

او به هر که دست بزند طرف منجمد می شود و می میرد. اینجاست که بتمن (جورج کلونی) و رابین به کمک زن گربه ای تیم سه نفره شان را تشکیل می دهند و به مصاف آقای انجماد می روند... شرووری مثل 4 قصه قبلی.

تیم برتون قبل از این که «ادوارد دست قیچی» را بسازد و با آن «جانی دپ» چهره شود و «جوئل شوماخر» قبل از ساخت «بتمن و رابین» و «بتمن برای همیشه»، موقعیتشان تثبیت شده بود. اما برای کریستوفر نولان اوضاع به گونه ای دیگر است. او با ساخت یادگاری و بی خوابی در عین جوانی از لحاظ اعتبار، هم ردیف پیرمردهای کارگردان هالیوودی قرار گرفت.

باب کین بتمن را از میان مردم انتخاب کرد یعنی برای این که کسی تبدیل به مرد خفاشی شود، هرگز قرار نبوده مثلا از لحاظ فیزیک حرکتی یا تیپیکال ظاهری دارای المنت یا فاکتورهای خاصی باشد. این روند درباره رابین ، جوان دستیار بتمن و زن گربه‌ای نیز صادق است.

به گفته خود نولان ، وقتی به این معنا و مفهوم دست یافتم ، در جا به ساخت فیلمی سرشار از رگه ای رئالیستی اعتماد پیدا کردم. آنچه پیش از این از بتمن ساخته شده بود، به نوعی می‌شد متبادر به ذهن تلقی کرد که این خفاش رقیب «سوپرمن» است و حتی رابین رقیب سوپر بوی که البته هر دو تای آنها در فاصله ای بسیار دور از سوپرمن‌ها قرار دارند.

اما نولان گونه‌ای ملموس‌تر را انتخاب کرد. فیلم نولان ، بروس وین را کاراکتری تصویر کرده که حتی می تواند معمولی ترین شهروند در گاتهام سیتی هم باشد و شاید چیزی شبیه همان بتمن اولیه باشد که در سال 1943 ساخته شد. یعنی در سادگی و بی پیرایگی و در عین حال تزریق فضایی رئالیستی نولان این گونه عمل کرده است.

بتمن آغاز می کند یک تریلر کوبنده، اکشن باوقار، فیلمی ماجراجویانه ، اثری معمایی و جنایی و در آخر حتی فیلمی فانتری است.

باب کین در سری کمیک استریپ‌هایش یا در سریال های تلویزیونی ، چه کارتونی و چه داستانی که قریب 53 سناریو نگاشت ، به مرکزیت بتمن یا همان شخصیت اصلی اش «بروس وین» نظر داشت. نولان نیز دقیقا همین کارها را کرده است. مرکزیت فیلم او به عهده کریستین بل است. روندی که در داستان های 4 قسمت قبلی دیده نشده است. در فیلمهای تیم برتون و شوماخر شخصیت های مقابل بروس وین یا همان بتمن تقریبا به اندازه او قدرت دارند و این اصلا مدنظر «کین» نبوده.

در 4 بتمن قبلی دغدغه کارگردان ها این بوده که داستان در درجه اول تصویری جذاب داشته باشد، بنابراین بتمن را نصفه نیمه پرورش دادند و کاراکترهای مقابل او را قوی کردند. آن هم با شخصیت هایی که هر کدام سالها سابقه بازیگری داشتند. اما نولان در نگاهی رئالیستی ابتدا به ساکن فقط به تقویت بتمن (کریستین بل) پرداخت و مرکزیت را به او داد. خودش نیز معتقد است کاری کرده که پیش از این دیگران تمایل به آن نداشته اند. فروش خیره کننده فیلم نولان نشان داد او اشتباه نکرده است.

*Lauren Efferon